

Sajtóközlemény

Luxembourg, 2020. szeptember 10.

Európai Számvevőszék: az Uniónak erőteljesebben kell reagálnia Kína beruházási stratégiájára

Az Európai Számvevőszék ma közzétett új áttekintésében azokat az – elsősorban gazdasági és politikai jellegű – kockázatokat, illetve a lehetőségeket elemzi, amelyeket Kína államilag vezérelt beruházási stratégiája jelent az Európai Unió számára. A Számvevőszék figyelmeztet az uniós reagálás többértű nehézségeire, például hogy javítani kellene a Kínával kapcsolatos uniós stratégia kialakítását, végrehajtását és nyomon követését, illetve jobban koordinálni – a Kínával fenntartott kétoldalú kapcsolataikat is figyelembe véve – az uniós intézmények és az egyes tagállamok fellépéseit. Figyelmeztet emellett arra is, hogy a Kína Unión belüli beruházásaival kapcsolatos adatok hiányosak és hogy szükség lenne a kockázatok és a lehetőségek megbízható feltérképezésére.

Kína az 1980-as évek óta követett beruházási stratégiája keretében arra ösztönzi a kínai állami tulajdonú és magánvállalatokat, hogy ruházzanak be külföldön stratégiai ágazatokba. E stratégia két pillére az összeköttetésekre irányuló *Egy övezet, egy út (BRI) kezdeményezés*, valamint a *Made in China 2025* ipari stratégia, amelyek célja az ország gazdasági növekedésének és befolyásának biztosítása. Az európai intézmények több kezdeményezést is elindítottak, amelyek közül a legutóbbi, a 2019. évi „Az EU és Kína: stratégiai kilátások” már jelzi, hogy változott a hangneme az EU–Kína kapcsolatokban: Kína itt már egyszerre jelenik meg partnerként és rendszerszintű riválisként. Emellett a tagállamokat a Kínával fenntartott kétoldalú kapcsolataikban gyakran a saját nemzeti érdekeik vezérik, és sok esetben akkor sem tájékoztatják a Bizottságot, amikor ez előírás. Az ilyen hozzáállás miatt csorbul az Unió egységes fellépéséből adódó gazdasági erő. Ennek kapcsán a számvevők kiemelik, hogy az Unió különösen akkor szembesül nehézségekkel, ha az egyeztetett uniós megközelítés, az időben és összehangoltan történő fellépés előnyös lehetne, mint például az 5G biztonságával kapcsolatban.

„Kína jelentős gazdasági szereplővé vált a nemzetközi szinten. Az Unió Kínával ápolt kapcsolatai az uniós polgárok mindennapi életét és az uniós gazdaságot az elkövetkező években is érinteni fogják – jelentette ki Annemie Turtelboom, az áttekintésért felelős számvevőszéki tag. – Ahhoz, hogy hathatósan lehessen reagálni erre a geopolitikai elmozdulásra, az Uniónak erőteljesebb stratégiát kellene alkalmaznia, a tagállamoknak pedig az uniós intézményekkel együtt Unióként kellene fellépniük.”

A kínai beruházások – amelyek száma az utóbbi két évtizedben megnőtt az Unióban – kedvezően hathatnak az európai gazdaságra, például előmozdíthatják a növekedést és a munkahelyteremtést. Ezek a beruházások ugyanakkor olyan stratégiai jelentőségű ágazatokat is érintenek, mint az energia, a távközlés, a kikötők és a vasúti rendszerek. Ezeknek az Unióban megvalósult beruházásoknak több mint a fele mögött kínai állami tulajdonú vállalatok álltak. Az uniós szabályok értelmében az ilyen támogatásokat – amennyiben valamely

E sajtóközlemény célja, hogy összefoglalót nyújtson az Európai Számvevőszék által közzétett áttekintésről. Az áttekintés teljes szövege letölthető a Számvevőszék honlapján (eca.europa.eu).

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

tagállam nyújtaná őket – állami támogatásként kezelnék. Ez az eltérő bánásmód torzíthatja a versenyt az Unió belső piacán, és megnehezíti az Unió számára, hogy vállalkozásai és beruházásai számára egyenlő versenyfeltételeket biztosítson.

A számvevők több olyan tényezőre is rámutatnak, amelyek hátráltatják a Kínával kapcsolatos uniós döntéshozatalt. Kiemelik, hogy – részben az adatok töredékes és hiányos volta miatt – nehéz volt áttekintést kapni az Unión belülré irányuló, államilag vezérelt kínai beruházási stratégia részét képező beruházásokról. Az uniós intézmények továbbá nem végeztek hivatalos és átfogó elemzést arról, hogy milyen kockázatok és lehetőségek rejlenek Kína beruházási stratégiájában.

A számvevők által most elsőként összegyűjtött kockázatok és lehetőségek között 18 politikai, gazdasági, társadalmi, jogi és környezetvédelmi kockázat szerepel, többek között az országok Kínával szembeni túlzott eladósodása vagy a cégek technológia átadására való kényszerítése. Felmerülésük esetén ezek a kockázatok kedvezőtlenül érintenék mind a kölcsönösséget, mind az egyenlő versenyfeltételek meglétét. Emellett a kockázatok közül háromra (az összeköttetéseket szolgáló infrastruktúrák hiányosságai vagy párhuzamos megléte, az uniós ellátási láncokat érő sokkok és a betegségek terjesztése) a Bizottság és az Európai Külügyi Szolgálat jelenlegi fellépéseinek egyike sem irányul. Ugyanezen összeállításon belül a számvevők 13 olyan lehetőséget jelöltek meg, amellyel az Uniónak élnie kellene a politikai és gazdasági szinten.

A számvevők hat jövőbeni kihívásra mutatnak rá a Kína államilag vezérelt beruházási stratégiájára történő reagálással kapcsolatban. Ezek arra vonatkoznak, hogyan lehetne megvalósítani a következőket:

- teljesebb és időszerűbb adatokkal szolgálni Kína Unión belüli beruházásaira vonatkozóan;
- teljes körű elemzést készíteni a kockázatokról és a lehetőségekről;
- javítani az uniós stratégia végrehajtását – különös tekintettel a kölcsönösség előmozdítására és az uniós belső piacon jelentkező torzító hatások megelőzésére –, és kezelni a fennálló kockázatokat;
- felmérni a finanszírozási szükségleteket és nyomon követni a kiadásokat;
- megerősíteni a nyomon követést, az értékelést és a beszámolást;
- jobban összehangolni az uniós intézmények és a tagállamok által adott válaszlépéseket.

A szerkesztők figyelmébe

Az Unió Kína legnagyobb, Kína pedig az Unió második legnagyobb kereskedelmi partnere. Az Unió elkötelezett amellett, hogy biztosítottak legyenek az egyenlő versenyfeltételek és a kölcsönösség az Unió és Kína között. A külföldi beruházások tekintetében azonban Kína az Unióhoz képest kevésbé nyitott. Felmerülnek olyan aggályok is, hogy az uniós tagállamokban megvalósított, a kínai állam által támogatott beruházások torzíthatják az uniós belső piaci versenyt.

Kína beruházási stratégiájára az uniós intézmények három fő stratégiai dokumentum alapján reagálnak. E dokumentumok 74 intézkedést határoznak meg, elsősorban a kölcsönösség és az egyenlő versenyfeltételek biztosítása (17), a fenntartható fejlődés és jó kormányzás (16), valamint a békére és a biztonságra való törekvés elmélyítése (10) területén. A kínai beruházási stratégiára adott egyedi tagállami válaszlépések a következő négy területet érintik: a BRI-vel kapcsolatos együttműködésről szóló egyetértési megállapodások, a kétoldalú beruházási megállapodások, a közvetlen külföldi befektetések nemzeti szintű átvilágítása, valamint a nemzeti szakpolitikai dokumentumok. Kína együttműködési keretrendszert alakított ki 17 közép- és kelet-európai országgal (ez az úgynevezett „17+1” együttműködés), amelyben nyugat-balkáni tagjelölt országok is részt vesznek. 15 tagállam írt alá egyenként egyetértési megállapodást Kínával a BRI-hez kapcsolódó együttműködésről.

„Az Unió válasza Kína államilag vezérelt beruházási stratégiájára” című 3/2020. sz. számvevőszéki áttekintés 23 uniós nyelven elérhető a Számvevőszék honlapján (eca.europa.eu), akárcsak a dokumentumért felelős számvevőszéki taggal készült videóinterjú és podcast. A jelen dokumentum nem ellenőrzési jelentés, hanem nyilvánosan elérhető információkon alapuló áttekintés, amelyet a COVID-19 járvány kitörése előtt zártunk le. A COVID-19 világjárvány kapcsán hozott számvevőszéki intézkedésekről [itt](#) találhat információt.

A sajtó rendelkezésére áll: Damijan Fišer E: damijan.fiser@eca.europa.eu

T: (+352) 4398 45 510 M: (+352) 621 55 22 24